

KUSƏSUTU LELVYU TAKƏLAYA Kutulu

Takəlaya kanε ka taa kε Moisi lela kusəsutvnaa mpa Isə ka tɔwa Isɛyeli nyəma ke Luw takəlaya taa tɔ. Ka taa tətɔ wε tɔmnaa mpa Moisi heela Isɛyeli nyəma tɔ. I tɔɔsa-wε sɪ Isə sɔɔla-wɛyε sɔsɔm. Haləna í na-wε pá pɛeli nəyɔ ke wɔlaya tɛtv taa, na í kenti pa tɔɔ. I hula-wε tətɔ sɪ Isə tike nté Isə, nəyɔlv ɪ fɛi tətɔ, í ká sɔɔli-ɪ kε na luyv kɔlvmtuyv, na mə ləsaɣa svv-ɪ tɔmammam, na mə toma təna (6:4-5).

Isəna pa faya Kusəsutu Lelvyu takəlaya tɔ:

Moisi faaci kancaalaya nyəη, titite 1:1-4:43

Moisi faaci naale nyəη, titite 4:44-28:68

Moisi faaci tooso nyəη, titite 28:69-30:20

Yosuwee lɛtvɔv ke Moisi lonte, titite 31

Moisi kawəyaya, titite 32

Moisi koola Isɛyeli nyəma tənaya kupantu, titite 33

Moisi səm təm, titite 34

MOISI KUYƆYƆTUTU KANCAALAYA NYƏNTU

¹ Tɔmnaa mpa mpa Moisi heela Isɛyeli yəlaa tənaya wɔlaya tɛtv taa, na pəcɔ pá tɛsəyɪ Yaatanɪ pəyɔ ke Sufɪ ɪsɛntaa, na Palan na Tofeli na Lapan na Hasaləti na Ti-Saharɪ pa həkv taa təyɔlv. ² Pa luw Holɛpv^a na pá kpaɣa Itəm puyv mpaav tɔ, kuyɛɛη

^a **1:2** Holɛpv: Holɛpv na Sinayi hətε kɔlvmtəle ke.

naanowa na kulomoyu ke pa lapa, haləna Kateesi-Paaneya. ³ Pa Icipiti luw pənaya nule nyəhka, isətu naanowa na kulom nyəh kuyaku kancaalaya nyəhku taa ké Moisi heela Iseyeli nyəma ke nti Tacaa ka tu-
i si í teləsi-we tō. ⁴ Waatu wei i yoowa na í kəli Amolii nyəma wulaw Sihon wei i ka we Hesəpəh ɪcatə taa tō, na Pasan nyəh Oki wei i təkaya kawulaya ke Asetaloti na Itəlei pa acaləe tō tō.

⁵ Saa wei pa we Mowapu tetu taa, na pá ta tesəta Yaatanɪ pəɣə təɣə Moisi caala kusəsutu tənə tə təm ke seɣesuyu si:

Isə ha Iseyeli nyəma ke nəɣə si pá tē

⁶ Waatu wei tu we Holəpu puɣu kin təna təɣə Tacaa yəɣətəa si, tə taŋa təna təcam. ⁷ Pə tō tō, tə kpesi na tə polo pulasi həɣələh taa timpi Amolii nyəma wee tō. Na pə cələ Kanaan nyəma tetunaa taa ké pə kraɣaw Yaatanɪ kacəka, na pulasi həɣələɣu, na tətəkəle, na Nekəfi, na tenku Metitelanee umalaw ke Kanaan nyəma tetu taa tō. Na Lipan, haləna pəɣə səsaya lfəlati. ⁸ ɪ nawaa, mə niŋ taa ké ma tó tetu təna. Mpu tō, í polo na í mu-ti. Tacaa ka yəɣətəna tuunaw ké si i ká ha-təɣi mə caanaa Apələham na Isaaaka na Yakəpu, na pele pa ləlvu nyəma tənaya pa waali.

Moisi kpaw ke hvvlaa

⁹ Mpyúyú Moisi təma si: Maa heela-meyə Holəpu puɣu kin si maa pəsəɣi na má paasəna-meyə ma tike. ¹⁰ Mpi tō, Tacaa mə Isə lapaya na í huki, na saŋa taa í we payalə isu isətuləŋasi. ¹¹ Mə caanaa Isə Tacaa í yeke na í səsəsi hukuyu ke təm iyaya (1000). Na í kooli-meyə kupantu isu i ka suw nəɣə tō. ¹² Isənaya maa pəsi ma tike na má səɣəli mə səɣəla na mə wahalanaa na mə yoon? ¹³ ɪ ləsi mə kpeka taa ké

ləmaysəe nyéma na mpa pa nyéma yaasi na pa hətə yaawa tə, na má kra-weye mə nyuɣu nyéma. ¹⁴ Halı í cə-m sı ma kumaysətə nti tə we teu. ¹⁵ Mpyúyú ma kra mpe inı pa taa ləmaysəe nyéma mpa pa həla yaawa təyɔ yəlaa iyaya (1000) nyuɣu nyéma, na nunəwa (100) nyuɣu nyéma, na nule na naanəwa nyuɣu nyéma, na naanəwa nyuɣu nyéma. Na má kra mpa pə kaasaa tə pa taa ké paa kpekəle nte tə akewenaa. ¹⁶ İlena má tú mə təm hɔvɔlaa sı ye təm mayana mə tətunaa ke pa taa pa tike, yaa mə na cayalaa, í welisi tə taa ké teu na í təy isəna tampana səŋaa tə, na í hɔv-ti. ¹⁷ İ taa fayasi yəlaa ke mə hɔvɔlenaa taa. Paa tontə paa konyəntə, pə wee sı í nuna-weye. İ taa see yəlaa. Mpi tə, İsə hətə taa ké í hɔvkəna. Nti tə we-meyə katə ilə í kəna-ti na má nu. ¹⁸ Waatə inəyi ma tə-meyə nti nti í ká la tə.

Fenlaa tiluyu ké Kanaan tetv taa

¹⁹ Pə waalı ké tə kula Hələpə puyə isə Tacaa ká heeluyə-tə tə, na tə faya wɔlaya tetv anaam asola nyəntə nti, isə í nyəm tə. Amolii nyéma puyə mpaav ke tə krayaa na tə tala Katəesi-Paaneya.

²⁰ Halı ma heela-mə sı í tapə Amolii nyéma puyə ŋku tá İsə Tacaa ha-tə təyələ. ²¹ İsə tɔwa tetv tənaya mə niŋ taa ké. İ kulı na í mɔ-ti na tə pəsi mə nyəntə, isə mə caanaa İsə Tacaa ka heeluyə-mə tə. İ taa nyá. Pəyele mə laŋa í taa ŋmaa paa pəcə.

²² Tənaya mə təna í kəma ma kiŋ na í təy sı: Tə tili apalaa ke tá nəyɔ tə, na pá fen tetv nti na pá hólí-tuyə mpaav ŋku tu kraya tə. Na acaləe nna nna tu tala tə.

²³ Mpyúyú ma sama mə ləmaysəe anı. İlena má ləsi mə kpeka taa ké yulv yulv ké yəlaa naanəwa na naale.

²⁴ Mpe inı pa tənəna na pá fayana puyə taa. Haləna

Isəkəəli tetəkəle na pá feŋ-ti. ²⁵ M̄p̄ȳȳ pa koola tetu nti tə taa kvlvlum na pá kpeŋna. Na pá keesi-tu si tetu kwpantv ke tá Iso Tacaa haaki-tv. ²⁶ Paa na mpv t̄, í lapa lan̄kpusəŋ na í kisi t̄ə taa ké pote isu mə Iso Tacaa ka heeluyv-mə t̄. ²⁷ Haləna í svv kuntvuyv ke mə coka taa si: Tacaa v caaki-tv t̄əŋ v ləsa-tuyv Icipiti na í kəna-tuyv Amolii nyəma tetu taa si p̄ele pá wakəli-tv. ²⁸ Uena í tasəyi si t̄ə polo le? Mə tetvnaa ná yəəla mə apalv sv: Tetv nti t̄ə yəəla tayalaa ké. Pəyele pa kəla-tv, na pa acalēe ké səsəəna na a koloosi kaləsəna isətənvuyv. Hali t̄ə tv ná a taa ké Anaki tooko lvluyv nyəma.

²⁹ Ma heeliyi-mə sv í taa seliyina-wē. Pa t̄əm í taa kra-meyə səŋəntv. ³⁰ Tacaa mə Iso wei v wē mə nəŋə t̄ə t̄, v mayamaŋa v ká yoonə mə nəŋə. Isu v t̄əm lapv na í nana mə isē ke Icipiti ³¹ na wvlaya tetu taa t̄. Tənaŋa v paasəna-mə isu yvlv nvkuyv v pu t̄əŋə mə mpaav t̄əna taa. Haləna mə tate ke cəne. ³² Paa na mpv t̄, í tá t̄ó naani ké Tacaa mə Iso. ³³ Pəyele v̄v v ka t̄əŋayana mə nəŋə t̄ə. Na v p̄ekəyi-meyə t̄əsvlenaa ke mə t̄əntē waatv. Na í hv̄ləyi-meyə kək̄ə ke ahoo, na í naaki mpaav. Ilim v̄ena í wēə ŋm̄vntuyv taa na m̄i t̄əŋəyi.

³⁴ Tacaa n̄i mə kuntvuyv, v̄ena p̄ááná kra-v na í yəŋəti na í tuu sv: ³⁵ Yəəla mə í kəla isayətv. Pə t̄ə ké pa lvluyv looŋə kanē, ka taa nəŋəlv kaa svv tetu kwpantv nti ma tuuwa sv maa ha mə caanaa t̄. ³⁶ Ye p̄ə t̄əŋə Yefune p̄əyalv Kalərv paasi. I na v lvluyv nyəma ke m̄áá ha tetv nti í feŋə mpv t̄əŋə timp̄i v nuna-m teu t̄.

³⁷ Tacaa m̄vna Moisi maŋa p̄ááná ke mə t̄ə, haləna í t̄ə sv ma kaa feli nəəhələ ke tetv nti t̄ə taa. ³⁸ Ama Nv̄ə p̄əyalv Yosuwēe wei v ké ma t̄əmlē tv t̄ə v tike v

ká pona. Maa səsı-ı apalıtv. Mpi tə ını ı ká yelina na tetv ntı tə pəsi lseyeli nyéma nyəntv. ³⁹ Mə piya mpa pa ise ta nyaaləta isəntə, na í təŋ sı kolontunaa ká pááná tə, mpe páá sɔvna tə taa. Mpi tə, mpeye máá ha-tı, na tə pəsi pa nyəntv. ⁴⁰ Ama míi keesi ise na í fayana wɔlaya tetv taa, na í polo tenku kuvεem.

⁴¹ Tənaɣa í cəwa sı: Hai, tá təm səpəna Tacaa. Pənente tu kpa pa təə na tə yoonə-wε isu tá ləə yəɣətɔv tə. Mpuvule paa mə taa wei ı kpaɣa ı yoou wontu na í ləli na í maɣası mə taa sı í ká kpa pulaya təlev. ⁴² Kena Tacaa sı má heeli-mε sı: ı taa kpa mə kolontunaa təə sı í yookina-wε. Mpi tə, ma fei mə hekv. ı taa yele na pele pá kv-mε. ⁴³ Maa tɛma-meyε-təyi heeluyu. Ama í tá ké ŋkraŋvɔv, na í kisi Tacaa təm na í kpa puvɔv nyuvɔv taa təkaa. ⁴⁴ Kena Amolii nyéma mpa ını paa wε puvɔv taa tənə tə pá lu mə təə, na pá tú mə waalı isu tɔŋ. Na pá kv-meyε pə kpaɣav ıtəm tə, haləna Hooma. ⁴⁵ ı kəma na í məli na í wiina Tacaa ıləna, ılé ı kisi nuw. ⁴⁶ Mpu pə yelina na í caya Kateesi-Paaneya na pə taanı səsəm.

2

¹ Mpuvú tə məlaa na tə kpaɣa tenku kuvεem mpaav ŋku kv pukina wɔlaya tetv taa tə, isu Tacaa ka yəɣətɔv tə. Na tə cəə ıtəm puvɔv taa na pə taanı.

ıseyeli nyéma tənte ke ilim təlule təə tetvnaa taa

² Kələna kuvaku nakulı Tacaa tə-m sı: ³ Ama í tu cəəwa puvɔv kuvεe təcəm. Pə təə tə, í ha mə ise na ilim ntəɣəŋ təə. ⁴ ı heeli yələa sı í təŋna mə kəɣəpiya Isav nyéma mpa pa wε ıtəm^a tə pa tetv tənə təə. Pəle pa tεε ká sɔvna-mε yáá. Ama í la-wε na laakalı, ⁵ í taa

^a **2:4** ıtəm: Seyii na ıtəm həte kolomtəle ké.

kpa pa təə. Ma kaa ha-meçe tetu ntəyi paa həyöliim si í felí nəəhəle mayamaça. Mpi tə, ma tema Itəm puçu ηkuçu Isav ke hav si kú pəsi i pulu. ⁶ Pə wee si í yana mə liçitee ke təçənaya na lum mpi í ká təçə na í nyəə tə. ⁷ Mpi tə, Tacaa mə Isə koola-meçe kúpantu ke mə niη təma təna taa ké. Pəyele i nyéma tənte nte í təη wulaya tetu anaam ine i taa tə tə təə. Pəntə taa, pusi nule kele mə Isə Tacaa iní i we mə waalı, na í tá la-η pulu.

⁸ Mpróçú tə cəla Isav nyéma mpeçe Itəm na tetekele mpaav na llati na Isəyən-Kepee nyəηku tətə. İlena tə tee na tə təηna Mowapu wulaya tetu təə. ⁹ Mpróçú Tacaa heela-m si: I taa kpa Mowapu nyéma təə si mənə-we í yoo. Mpi tə, ma kaa ha-meçe puluçu pa tetu taa. Ləətí luluçu nyéma Mowapu nyéma ke ma hawa Aa icate si pá nyənəyi pa pulupu.

¹⁰ Imim nyéma ka caçana icate nte tə taa ké hatoo ləη. Paa we paçale ké na pá ké tookonaa isu Anakí nyéma, na pá we təη. ¹¹ Lelaa ná nyənaya-weçe Lefayi nyéma ké isu Anakí nyéma. Ama Mowapu nyéma ná yaakaya-weçe Imim nyéma. ¹² Holi nyéma ka caçana Itəm icate taa ké hatoo ləη taa. İlena Isav nyéma ná kpiisi-we na pá mu pa tetu, isu İseyeli nyéma ka muçu pa nyəntu nti Tacaa ha-we tə.

¹³ Pənentə í kulí na tə tesí Seletí ləəv isu Tacaa ká heeluyu-tu tə. İlena tə tesí Seletí ləəv. ¹⁴ Tə kuluyu Kateesi-Paaneya tə pusi pəlefei nule ke tə tuwa, na pəçó tə tesí Seletí ləəv ηku. Pə lapa mpróçú si pa təna mpa pa ké yoolaa ke waatu iní tə, pə ləsi pa looηa təna na pá sí isu Tacaa ka yəçətuyu tə. ¹⁵ Mpróçú Tacaa tu yoolaa mpeçe niη na í ku-we. Haləna pa kpekəle təna te.

16 Yoolaa mpe pa səpa pa tənaya pa kpekəle taa, 17 ɪləna Tacaa heeli-m si: 18 Nəənəw kə́ í ká tɛsi Mowapu tetu toŋa, na í tənəna Aa ɪcate, 19 na í kɾətəna Amoni nyə́ma tetu. Ama í taa kpa Mowapu nyə́ma təw si mə na-we í yoo. Mpi tə, ma kaa ha-meyɛ pulɔyɔ pa tetu taa. Ləwti lɔlɔyɔ nyə́ma Amoni nyə́ma kɛ ma ha-ti si pá nyənəyi pa pulɔyɔ.

20 Yələa nyənaya tetu ntəyi Lefayi nyə́ma nyəntu kə́. Mpi tə, mpe ɪni paa wenna tə taa kə́ hatoo ləŋ na Amoni nyə́ma yaaki-weyɛ Samsumi nyə́ma. 21 Paa we paɣalɛ kə́ na pá kə́ tookonaa, ɪsu Anaki nyə́ma, na pá we toŋ. Ḿpɔ́yú Tacaa kpiisa-we na Amoni nyə́ma nəɣə na pá lɛɛti pa lonte. 22 Ḿpɔ́yú Tacaa ka lapa ɪsav lɔlɔyɔ ɪtəm nyə́ma mpa paa we Seyii tə. Waatu ɪnəyi ɪ kpiisa Holi nyə́ma na pa nəɣə na í təɣəni-we na í su ɪtəm nyə́ma kɛ pa lonte kɛ haləna saŋa. 23 Ḿpɔ́yú Kafətəw Filiisi nyə́ma ná luwa na pá təɣəni Afi nyə́ma mpa paa caɣa acalisi taa haləna Kasa kɛ Metitelanee tɛŋku nəɣə tə, na pá lɛɛti pa lona taa.

24 Pə waali kə́ Tacaa təma si: ɪ kuli na í tɛsi Alənəŋ ləw. Ma tɔyi Amolii tɔ Sihon wei ɪ kə́ Həsəpəŋ nyə́ma wulaw tə, na ɪ tetu kɛ mə niŋ taa. ɪ yoon-ɪ na í lɛɛki ɪ tetu. 25 Pə kpaɣaw saŋa tə, maa yele na antulinya piitimnaa nukɪ mə səɣəntu na pá nyaŋna-me. Ye pa nu mə taŋ pa suv seluyɔ na laŋwakəlle.

Wulaw Sihon tetu lɛɛkɔyɔ

26 Keteməti wulaya tetu taa kə́ ma tila Həsəpəŋ wulaw Sihon kiŋ na ayeɛnɛɛ təm si: 27 Ha-tɔyɔ nəɣə na tə təŋ mpaaw kulɔmɔyɔ na tə fayana nyá tetu taa, tə kaa heli tiili. 28 Ta liyitee kɛ tu yana təɣənaya na lum mpi tu nyəw tənə tə na tə tɛɛ. 29 ɪsav nyə́ma mpa pa we ɪtəm həɣɔlɔyɔ taa tə na Mowapu nyə́ma mpa

pa we Aa nyəŋku taa tə pa ha-tvyv mpaav na tə fayana pa tetv taa. Pə waali ké tu tesı Yaatanı pəɣə na tə polo tetv nti Tacaə ta Iso haaki-tv tə tə taa. ³⁰ Ama Tacaə lapa wulav Sihon ke lanjkpusəŋ na í kisi sı tə taa təŋna ı te. Iso lapa-ı mpyú sı í tv-ı tá nin taa na tə təɣə ı tetv ısu pə wev saŋa ıəntə tə. ³¹ Mpyú Iso heela-m sı: Saŋa waali ma twa wulav Sihon na ı tetv ke mə nin taa ké, í ləkı-tı. ³² İlena Sihon na ı yoolaa təna pá lu sı pa yookina-tvyv Yahası. ³³ Ama Tacaə tá Iso tv-ı tá nin taa na tə kú ı na ı piya na ı yəlaa təna. ³⁴ İlena tə ləkı ı acaləe təna, na tə kpiisi apalaa na alaa na piya. Mpi tə, Tacaə təŋsa-weɣe mpusi ké. ³⁵ Ama təla na acaləe nna tə ləkka mpv tə a taa wontunaa ke tá kpaɣaa na tə suna tá ti. ³⁶ Pə kpaɣav Alwəe ke Alənəŋ ləv nəɣə na ıcate nte tə we tetəkəle taa tə, haləna Kalaati tə, tə ta kpisi kolunə ıcate natəli. Tacaə tá Iso tv a tənaya tá nin taa ké. ³⁷ Ama tə ta tokina Amoni nyəma tetv ké. Paa nti tə mala Yapəki ləv na pvyv taa acaləe, na lona nna a təna ta Iso Tacaə kisi-na-tv tə.

3

Wulav Oki tetv ləkvyv

¹ Mpyú tə kpaɣa mpaav na tə kpana Pasaŋ təv. İlena təna wulav Oki na ı yəlaa təna pa lu ta təv sı pa yookina-tvyv İtəlei. ² Ntəna Tacaə heeli-m sı: İ taa nyan-a-ı. Ma tvyi í na ı yəlaa na ı tetv tənaya mə nin taa. İ lana-ı ısu í lapəna Amolii nyəma wulav Sihon wei ı ka we Həsəpəŋ ıcate taa tə. ³ Tampam pəle na tá Iso Tacaə tasa wulav Oki na ı yəlaa tənaya tá nin taa ké tvyv, na tə kv-we. Pa taa nəɣəlv ta fiti. ⁴ Mpyú tə ləkka pa acaləe təna, paa kuləmtəle tə ta fiti. A ka

we acalee nutoso ké. Pə kpaɣav Aləkəpi həɣəlvɣv təna tə na Pasəŋ tetv taa timpi Oki təkaya kawulaya tə.
⁵ Paa ŋmawa acalee anəyi teu ké, na a koloosi kola na a Kampvnaa ke nyəɣətv. Pə kaasa lenna tətəɣv tuutuuma, a fei koloosi. ⁶ M'p'og'v tə kpiisa pa təna isv tə lapv Həsəpəŋ wulav Sihəŋ acalee taa tə. Na tə kú apalaa na alaa na piya. Mpi tə, Taca ka təŋsa-weɣe mpusi ké. ⁷ Ama pə yela təla na acalee taa wontu ilena taa kpaɣa na tə sɪna tə ti.

Kalaati tetv talvɣv

⁸ M'p'og'v pə lapa waatv ɪnɪ ɪ taa, na tə ləkɪ Amolii awulaa naale tetv. Mpe ɪnɪ paa wena Yaatanɪ ilim təlɪle təw ké. Pa tetv nté pə kpaɣav Alənəŋ ləw tə, haləna Həeməŋ pɣv. ⁹ Sitəŋ nyəma ná yaakaya-kvɣv sɪ Siliyəŋ. Na Amolii nyəma náa yaaki-kv sɪ Senii. ¹⁰ Oki kawulaya acalee nna tə ləkka təɣəle pulasɪ taa tətəkəle acalee təna. Na Kalaati na Pasəŋ tetv təna haləna Saləka na Itəlei pə tetv. ¹¹ Wulav Oki tike ka kena Lefayi nyəma kakaasaya. ɪ sətə atakaa ké nyəɣəlvɣv ké, na ɪ taɣaləŋ we meətələnna liyiti na həɣəlvɣv, na ɪ wəŋ ke meətələnna naale. Halɪ ɪ we Amonɪ nyəma ɪcate səsəle Lapa taa.

¹² Waatv wei tə ləkka tetv ntɪ ilena má ha Lupəŋ na Katɪ nyəma ke pə kpaɣav Alwwe tetv, na pə cəw Alənəŋ ləw tə, na pə kpeŋna Kalaati pɣv həɣəlvɣv acalee. ¹³ Ilena má cəla Manasee kpekəle həɣəlvɣv ləŋkə ke Kalaati tetv kvkaasətv na Oki kawulaya nyəntv təna ke Pasəŋ tetv taa. Pá yaakaya Aləkəpi nyəntv na Pasəŋ nyəntv ke Lefayi nyəma tetv ké. ¹⁴ M'p'og'v Manasee kpekəle taa tv Yayii ləkka Aləkəpi tetv ke Pasəŋ taa. Haləna Kesuli nyəma na Maakatɪ nyəma pa tetv təŋa. Ilena pá laɣasɪ-yəɣe hətə sɪ Yayii

acalee, na pà yaaki-yege m̀p̀r̀ỳg̀ỳ haləna saɲa. ¹⁵ Ntəna má há Manasee kpekəle tɔ Makii lɔɓɔɓ nyəma ke Kalaati həyɔɓɔɓ. ¹⁶ Na Lupɛɲ na Katɪ pə nyəma ke Aləɲəɲ na Kalaati pə həkɔ həyɔɓɔɓ. Tə toɲa nté Aləɲəɲ ləɓɔ na pə tɛɛ təɔ. Tə na Amoni nyəma pa nyəɲka nté Yarəki ləɓɔ. ¹⁷ Ilim tətɔle təɔ toɲa ná mala Yaatanɪ tətəkəle ke Kenesaletɪ lɔcayam na tɛɲku kusəpɔ pə həkɔ taa ké. Haləna ilim təlɔle təɔ ké Pisika pɔpɔ luyɔ.

¹⁸ Waatu ɪnɪ ɪ taa ké Moisi heela-we sɪ: Mə Isə Tacaa tɔ mə niɲ taa ké Yaatanɪ ilim təlɔle tɛtɔ sɪ t́ pəsɪ mə nyəntɔ. ɪle mə taa yoolaa təna í kpaɲa mə yooɔ wontu na í tɛɛ Isɛyɛli nyəma ke nəɲɔ. ¹⁹ Mə alaa na mə piya na mə kaləkəɲ tike ká cayaana acalee nna ma ha-me isəntə tə a taa. Mpi tə, mə nyəma sɪ í wɛna kaləkəɲ tuutuuma. ²⁰ Pə wɛɛ sɪ í səna mə tɛtɔnaa ke m̀p̀r̀ỳg̀ỳ. Haləna Isə yeɛle na pɛɛ pà hiki pa tɛtɔ ɪsɪ mə hikuyɔ mə nyəntɔ ke Yaatanɪ pəɲɔ na waali cəne tə. Waatu ɪnəɲɪ paa mə taa wei ɪ ká məli ɪ mayamaɲa ɪ tɛtɔ nti Tacaa ha-ɪ tə tə taa.

²¹ M̀p̀r̀ỳg̀ỳ Moisi təma Yosuwɛe sɪ: N nana nyá isəpɛe ke pə təna mpi Tacaa mə Isə lapəna Amolii awulaa naale ɪnɪ tə. Mpɔ ɪnɪ tətəɲɔ Tacaa ka lana awulaa mpa pa təna n ka yooɔna pəɲɔ waali tə. ²² ɪ taa nyana-we. Mpi tə, Tacaa mə Isə ká yooɔna na mə nəɲɔ.

Moisi kaa sɔv Kanaaɲ tɛtɔ taa

²³ Waatu ɪnɪ ɪ taa ké ma wiikayana Tacaa sɪ: ²⁴ Isə Tacaa, nyá toɲ na nyá səsəəntɔ ke n hula nyá təmle tɔ má. Mpi tə, paa isətəa yaa atɛ, nyá saala nəɲɔɓ ɪ fɛi sɪ ɪ kɛkəna nyá təma səsəəna, yaa nyá kəkəɓ nyəmnəa panɛ. ²⁵ ɪle hai Isə, ma kpa nyá yule. Yeɛle

na má tɛsi Yaatanı na má na tetu kupantu nti, na tɔ pulasi na Lipaŋ pɔɔŋ. ²⁶ Ḿpúyó Tacaá taa kpana-m mə mayamaya mə nyuɔyɔ tɔɔ, na í kisi-m nunav. Haləna í tɔ-m si: Ma kawa. Taa tasa-m yɔɔɔtənav ke tɔm nti. ²⁷ Kuli na ń kra Pisika pɔyɔ nyuɔyɔ taa na ń kusi ıse na ń nyəni na ń cɔɔ. Ama ma kaa yele na ń tɛsi Yaatanı ke tɛsɔyɔ mayamaya ké. ²⁸ Ama teləsi Yosuwee ke ma kulapəle na ń sɔɔsi-ı apalutv. Mpi tɔ, unı ı ká tɔna yələa paneyɛ nɔyɔ na í tana-weyɛ tetv nti n ka nawa mpv tɔ.

²⁹ Pə kpayav waatv unı tɔyɔ tɔ caya tetekəle taa tənaya Pɛti-Peyɔɔ ısentaa.

4

Moisi seɣesəyi Iseɣeli nyəma si pá tóki Iɔ kusəsutv

¹ Ḿpúyó Moisi tasaa si: Pənente Iseɣeli nyəma me í nu kusəsuto na kutututv nti ma seɣesəyi-me tɔ. I laki-ti na pə ha-meyɛ weesuyv. Ilena í mv tetv nti mə caanaa Iɔ Tacaá haaki-me tɔ. ² Ama pə wee ké si í tóki Tacaá mə Iɔ kusəsutv ısu ma keesɔyɔ-meyɛ-ti tɔ. I taa sɔɔsi yaa í pasa pulɔyɔ tɔ tɔɔ. ³ I nana mə ısəpee ke mpi Tacaá lapa yələa mpa pa luŋa tɔyɔ ŋku pa yaa si Paali-Peyɔɔ tɔ. I ta yelee-we na pa weesiŋ. ⁴ Ama mə nyəkələna Tacaá mə Iɔ, ılena í yelee-me na mə weesiŋ ke haləna saŋa.

⁵ Ma seɣesa-meyɛ kusəsutv na kutututv ısu Tacaá Iɔ tu-m tɔ si, í tɔki-ti na í laki tetv nti í puki mɔyɔ tɔ tɔ taa. ⁶ Ye í tɔka-ti na í laki-ti, piitimnaa lelaa mpa paa nu tɔ tɔm tɔ páá nyəni-meyɛ ləmayasɛɛ nyəma na layatvnaa na pá tɔŋ-me si: Ama piitim sɔsɔɔm pəne pə wena ləmayasɛɛ na layatv. ⁷ Pɔpɔtɔ fei leleŋ piitim sɔsɔɔm napəli pə fei na pə wena tɔyɔ na kú

nukəna-we isu tá Iso Tacaa nukəyona taya saa wei tə wiikina-ı tə. ⁸ Yaa piitim səsəəm mpi pə wena kutututu na kusəsutu na tə təna teu isu nti ma təna-meɣe teləsyu ke saŋa isəntə tə?

Holepu puɣu təw təm kukulutu

⁹ Ama kulomtu ké si í feŋ teu na í tákı pə təna mpi í nana mə isəpee tə. ı taa səw tə taa kulomtu. Ama í keesi-təyi mə piya na mə saalənaa. ¹⁰ ı təwsi kuyaku ŋku í səna mə Iso Tacaa isəntaa ké Holepu puɣu kiŋ na ílé ı heeli-m si má koti mə təna, na ílé í teləsi-meɣe ı təm na í kpeləmi ı nyamnav na í seɣesi nɔpúyú mə ləlyu nyəma tə. ¹¹ Mɔpúyú í tuusaa na í kpətəna puɣu luyu, na kule kú təna kəkə muɣu ke kemkem. Na isənmuntu susaa na səkpətuɣu nyalaa. ¹² Tacaa yəɣətayana-meɣe kəkə ŋke ka taa ké, na í nukı ı nəɣə. Ama u naaki-ı, ı nəɣə tike ke í nukaya. ¹³ Mɔpúyú ı hulə-meɣe mə na-ı mə nəɣə pəeluyu na í tu-me si í tákı ı kusəsutu naanwa. Na í ŋmaa-təyi pəe kraatanaa naale təw.

¹⁴ Waatu ını í taa ké Tacaa tu-m si má hulı-meɣe kusəsutu na kutututu, na í təkəyi-təyi teu ke tetu nti tə taa í suvki si tə pəsi mə nyəntu tə.

Tuŋ təm laakalı lapənav

¹⁵ ı taa səw si kuyanŋku Tacaa yəɣətayana-meɣe Holepu puɣu təw tə ı nəɣə tike ke í nuwa, í ta na ı mayamaya. ¹⁶ ıle pə taa kəw na í wakəli mə ti na tuɣu nakuli ku lupu, paa apalu yaa alv leesyu. ¹⁷ Paa atə kpəntə natəli, yaa sumaya. ¹⁸ Paa tətə wontu, yaa tinte natəli tə leesyu si í seeki. ¹⁹ ı feŋ teu, pə taa kəw na í kusı mə ise si í tekiyi ilim, yaa isətu, yaa isətulŋası pə taa pulu, yaa í laa-wı. Antulinya yəlaa

lelaa ke mə Iso Tacaa yela tæle tə taa. ²⁰ Ama me ile, inı ı ləsəna-meɣe Icipiti mamala taa sı, í pəsi ı yəlaa təsiyisiyi isı í wev saŋa isəntə tə.

²¹ Uena í muna maya pááná ke mə nyuyv tə. Haləna í tuu sı ma kaa tɛsi Yaatanı na má feli nəhəle ke tetv kɔpantv nti ı haaki-me sı tə pəsi mə nyəntv tə tə taa. ²² Ye ma ile Yaatanı pɔɔɔ na cəne təə ké maa sı ma kaa tɛsi-ke. Ama mu tɛsi na tetv kɔpantv nti tə pəsi mə nyəntv. ²³ Mpu tə, í feŋ mə təyi teu na í taa kəə na í səə nəɔɔ ŋka mə na mə Iso Tacaa í pɛelaa tə. Na pə kəə na nəɔɔlv lu tɔyv na í layası Iso lonte sı í luŋiyi. Mpi tə, Iso kisina-meɣe pə tənaya m̄póyó. ²⁴ Tacaa mə Iso we ké isı kəkə ŋka ka nyaki pə təna təmelemele tə. Pécó ı kisa pa kpi ı na tɔyv nakvli.

²⁵ Ye í taanɔ tetv nti tə taa na í ləli piya na saalənaa, ı taa wakəli mə ti na tuŋ lupu yaa mpi Tacaa kisaa təɔə lapv, na pə kraası ı pááná. ²⁶ Isətənyov na tetv nté ma aseeta nyəma. Ye í lapa mpv, isı səm kpiisa-meɣe ləŋ ke tetv nti tə taa í puki cayale ke Yaatanı waalı tə, í kaa taanı təna. ²⁷ Tacaa ká yası-meɣe piitimnaa taa ké, na pə kaası-meɣe pəciuu tike ke təna. ²⁸ Tənaya í ká luŋiyi yəlaa saaka taası na pɛe wenaya tuŋ tə. Pécó tuŋ inı u naaki, u nukı, u təkı, u nu pulvpu səsəŋ. ²⁹ Təna tətəɔə í ká pɛeki Tacaa mə Iso. Ama ye í pɛekəna-ı na isəle kvseemle na mə ləsaya svv-ı təmamam í ká na-ı. ³⁰ Pə təna mpi ma keesa-me isəntə tə, ye pə mayana-me na í svv laŋwakəlle taa, ile ı tayanı Tacaa mə Iso ké nunav. ³¹ Mpi tə, ı ké pətətəle tv ké. I kaa lə-me yaa í wakəli-me, yaa ı səə nəəsı nsi ı ka su mə caana na tuunav tə sı təə.

Iseyeli nyəma nyvlelen

³² I mayası mə taa na í na sı, too İso lapu yulu ke tetu taa na pé suna saña tə, í pæeki antulinya təna taa na í na sı, kəkəlb nəyəlb ı tema lapu isu ine ı taka na nəyəlb nu? ³³ Yəlaa napəli pa tema İso nəyə nuw ke kəkə taa isu mə nukuyv isəntə tə, na pəntvnaa wəna weesin na? ³⁴ Too tə, tuyv nakuli kv tema piitim napələyi ləsvyv ke lempi hekvi na mayasəñ na kəkəlb təma na piti nyəna na səyəntv nyəna na yoou isu Tacaa mə İso lapu-meyə İcipiti tetu taa na í nana mə isəpee tə? ³⁵ Mə tu kəna pə tənaya mpv pə aseeta nyəma. Mpi tə, í cəkənaa sı Tacaa tike kəna mə İso pə ta kaası nəyəlb. ³⁶ Hatoo isətaa ké í səyəsəna-me sı í nyi. İlena í hólí-meyə ı kəkə səsağa ke tetu taa na í nu ı nəyə ke ka taa. ³⁷ İ səla mə caanaa ké na í ləsi pa ləlvyv nyəma ke pa waalı na í ləsi-meyə ı mayamağa ke İcipiti taa na ı ton sə səəñ. ³⁸ İ təyənəna mə nəyə ke piitimnaa mpa pa kəla-meyə payale na toma tə. Na í kpa-me na í ləeti pəle pa lona taa, sı pa tetu í pəsi mə nyəntv isu í naakuyv saña isəntə tə. ³⁹ İ nyi saña kuyaku kvne na í təkí mə taa sı Tacaa tike nté İso ké isətaa na ate, nəyəlb ı fei tətə. ⁴⁰ Na í təñəyi ı kusəsuto na ı kvttvttv isu ma hlvyv-meyə saña isəntə tə. İlena pəcó mənə mə piya í nu lelenə na mə weesuyv tayalı teu ké tetu nti ı haaki-meyə isəntə tə tə taa.

Yvlkoola kəlvyv tətvlə

⁴¹ Mpyó Moisi ləsa acaləe tooso na Yaatanı ilim tətvlə tə. ⁴² İlena pá pəsi-yeyə yəlaa mpa pə yvkəyənə na pá kvyi pa təyəntəlenaa tə pa kəlvyv tətvlə. ⁴³ Luyəñ nyəma kəlvyv tətvlə nté Pəsəe ıcate ke wəlaya tetu tontəñlə tə. Katı nyəma nyəntə nté Laməti ke Kalaati tetu taa. Manasee nyəma nyəntə nté Kolanə ke Pasanə tetu taa.

MOISI KUYƆƆTUTU NAALE NYƆNTU

⁴⁴⁻⁴⁵ Kiin na kutututu na kusəsutunaa mpa Moisi teləsa Iseyeli nyəma ke pa Icipiti taa luw waali təɣələ. ⁴⁶ Yaatanu pəɣə na ilim təlule təw kə tetəkəle taa kə Pəti-Peyəw isentaa kə pə tənaya mpu pə lapa. Amolii nyəma wulaw Sihon wei Moisi-we pa ηmakəlaa tə ɪ tetu taa kələ. ⁴⁷ Uena pə ləkɪ ɪ tetu na pə kpeɲna Pasaɲ wulaw Oki nyəntu. Awulaa mpe pa naale paa wenna Yaatanu pəɣə waali na ilim təlule təw. ⁴⁸ Pa tetu ka pəna m̀p̀ɔ̀ỳ pə kraɣaw Aləwεε ke Alənəɲ ləw nəɣə tə. Haləna Siyənə puɣu ηku pa yáa sɪ Heemənə tə. ⁴⁹ Ntəɣələ mpu na Yaatanu pəɣə na ilim təlule təw. Haləna tenku kusəpu, na pə polo puɣu Pisika luɣu.

5*Kusəsutu naanwa*

¹ M̀p̀ɔ̀ỳ Moisi kota Iseyeli nyəma tənə na í tə-we si: ɪ nu kusəsutu na kutututu nti ma teləsəyi-meyε saɲa isəntə tə. ɪ kpələmi-ti na í tókɪ-təyi teu na í laki. ² Tá na Tacaa tá Iso tə pəela nəɣə kə hatoo Holəpu puɣu. ³ Na ka ta ke tá caanaa mpa pa tema səpu tə pa tike pa təm. Ama na tá mpa tə wena tá isε ke saɲa isəntə tə tá nyəntu tətəɣə. ⁴ Tənaya kəkə mukaya puɣu, na Tacaa yəɣətəna-meyε ka taa na í nukɪ ɪ nəɣə. ⁵ Haləna í na-ke na səɣəntu kra-me na í kpisi ku təw kə krau. Uena má səɲ mə na Tacaa mə heku, na má teləsɪ-meyε nti Tacaa yəɣətəa tə si: ⁶ Mayale mə Iso Tacaa, má ləsəna-meyε Icipiti tetu taa kə mə yomle taa. ⁷ ɪ taa nyəni nəɣələɣu Iso tətə. ⁸ Pə́cɔ́ í taa lu puɓ lɛsɛɣu sɪ í laaki. Paa mpi pə we hatoo isətəa yaa atε cəne yaa lum tεε tə. ⁹ ɪ taa luɲ tuɲ inɪ, yaa í lapɪ-ɪ təmle natəli. Mpi pə təw tə, mayale mə Iso Tacaa. Ma kisaa sɪ í taa kpi

má na tɔyɔ nakɔli. Ye wei í kisa-m, ma leetəyi-i na má kpeɲna ɪ piya, na pa saalənaa. Na pə polo pa lɔlɔɲ loosi ɪsu tooso yaa liyiti. ¹⁰ Ama wei ɪ caaki-m na í təkəyi ma təm tɔ, ma kooliyi ɪleye kɔpantɔ ké na pə polo ɪ lɔlɔɲ loosi iyisi iyisi. ¹¹ ɪ taa yaaki mə ɪsɔ Tacaa má ma hətɛ ke yem yem. Mpi tɔ, ma kaa yele wei ɪ yaaki ma hətɛ ke yem yem tɔɣɔ saləka tɔyɔ. ¹² ɪ paasəna kɔyakɔ kɔhɛɛsɔyɔ ke teu na í nyəni-kɔyɔ ma nyəɲku ɪsu ma heela-me tɔ. ¹³ Mə təmle kɔyɛɛɲ nté naatoso, na ɪ taa ké í ká la mə təma təna. ¹⁴ Ama naatosompəɣɔlaya nyəɲku kəna mə ɪsɔ Tacaa kɔyakɔ kɔhɛɛsɔyɔ. Təmle natəli tə fɛi lapɔ ke kɔ wule. Paa mə mayamaya, yaa mə pəyalaa yaa mə pɛelaa, yaa mə yomaa, yaa mə mɔvɔlaa mayamaya. Paa mə naaɲ yaa mə kraɲasi, yaa mə tɔla taa natəli. Pə weɛ si mə yomaa í hɛɛsi kɔyakɔ ɲkɔyɔ ɪsu mɛ. ¹⁵ ɪ tɔɔsi si mə mayamaya í ka ké yomaa ke ɪcipiti tetɔ taa ké ɲpɔyɔ, na mə ɪsɔ Tacaa ɪni í ləsi-me na ɪ ton səsəɲ. Pə tɔ ké ma tɔ-me si í təkɔ kɔyakɔ Kɔhɛɛsɔyɔ ɲkɔ. ¹⁶ ɪ seeki mə caanaa na mə toona ɪsu mə ɪsɔ Tacaa tɔ-me tɔ. ɪlɛna mə weesuyɔ tayali na í cayana mə təyi tetɔ nti ɪ ha-me tɔ tə taa. ¹⁷ ɪ taa kɔ yɔlv. ¹⁸ ɪ taa la wasaɲkalətv. ¹⁹ ɪ taa ɲmulɔ. ²⁰ ɪ taa yəɣɔti nti í tá ná tɔɣɔ nəɣɔlv tɔɔ. ²¹ ɪ taa nyuli mə təɣɔntələ alɔ, yaa ɪ təyaya, yaa ɪ taale, yaa ɪ yom yaa ɪ nav yaa ɪ kraɲaya, yaa ɪ pulɔpɔ.

²² Saa wei pɔyɔ mɔkaya kəkə, na ɪsəɲmuntɔ na səkpetɔyɔ nyalaa tɔ, kusəsutɔ tənɛye Tacaa sukayana nəɣɔ səsaya ke ka taa, na mə samaa təna nu, ɪ ta sɔɔsi natəli. ɪlɛna í ɲmaa-təyi pɛɛ kraatanaa naale tɔɔ, na í cɛle-m.

ɪsɔ kɔyəɣɔtvɔ teləsvɔ Moisi

²³ Waatu wei í nu Iso nəgə ηkeye səkrətuvo tee, na puvo náá təhna kəkə ke muvo tə, mə luləh nyəəh nyəma na mə taa səsaa təna kprətəna-m, na pá yəgətə si: ²⁴ Ta Iso Taca húlá-tuvo ı teeli na ı səsəəntu na tə nu ı nəgə ke kəkə taa. Saŋa nté tə nawa si Iso yəgətəgəna yulu na í tá sí. ²⁵ Ue nəəhə pepe təə ké pə wee si tə si? Mpi tə, kəkə səsaya kanə kaa nyaga-tuvo, ye ta Iso təhna-tuvo yəgətənav isu tə səpa. ²⁶ Tampana təə, yulu wei ké Iso weesuvo tu təma yəgətənav ke kəkə taa isu ta nukəvo isəntə tə na puvtu wəna weesuvo? ²⁷ Pə təə tə, Moisi, kprətəna Taca na í nu ı kuvoəgətutu, na í teləsi-tu na tə mú na tə lá.

²⁸ Mpyó Taca cəwa si: Ma nuwa yəlaa mpe pa kusələmvtu. Pa wəna tampana. ²⁹ Ue ye páá wééna ləmayasəle təne inəgi tam na pá nyaŋna-m na pá təkəgi ma kusəsutu, halı pá na pa piya paa hēsa tam təə. ³⁰ Mpu tə, Moisi polo na í heeli-we si: Paa wei í məh í cacaku tee. ³¹ Ama Moisi nyaa cəga ma kiŋ na má keesi-η tə təna nti ma caa si í tu-we tə, na kvtvtutu na kusəsutu nti n ká seyezi-we tə, na pá təkı-təgi tetu nti ma ha-we tə tə taa.

³² Mpyó Moisi təma si: ı paasəna teu na í lakı nti nti pə su-meye mpu tə. ı taa heləna ηwaəh yaa mpələ. ³³ Mpaav ηku Taca mə Iso húlá-me tə ku taa ké í ká təh teitei. Uəna mə weesiŋ tayalı na í hēesi tetu nti ı haaki-me tə tə taa.

6

Kusəsutu taa səsəəntu

¹ Mə Iso Taca kiin na kusəsutu na kvtvtutu nti ı təma si má seyezi-me təgələ. Ntəgi í ká təkı tetu nti pə ha-me tə tə taa na í lakı. ² Mpu pu yelina na í nyaŋna-na mə na mə piya na mə saalənaa í təkı ı kusəsutu na

ı kütötütü təna na mə weesij tayalı. ³ Mpu tə, İseyeli nyəma me í nu-ti na í laki-ti. İ ká cayana mə ti na í lbi na í huki səsəm isı mə caana İso Tacaa ka heeluyume tə. Saa inəyi ı təma sı í ká ha-meyə tetü nti tə taa təyənaya na kúpantü təna təlaa təhə tə.

⁴ İseyeli nyəma me í nu. Tacaa tike nté tá İso, nəyölv fei tətə. ⁵ İ ká səli-ı ké na luyü külmüyü, na mə ləsası ssv-ı təmmam, na mə toma təna. ⁶ İ taa sə ı kusəsutu nti ma tuyü-meyə saŋa isəntə tə, tə taa külmüyü. ⁷ İ hüləyi-təyi mə piya, pécó paa í we təyaya, yaa í təŋ mpaav, yaa í həntaa, yaa í külaa, í kpələməyi-ti. ⁸ İ tamsı-təyi mə niŋ taa na mə tokuŋ taa, na ı taa sə-ti. ⁹ İ ŋmaa-təyi mə kutulun kampunaa na mə acaləe nənəəsi təə.

Pə fei sı İseyeli í sə ı İso təə

¹⁰ Tacaa mə İso ká svsi-meyə nənəə ké tetü nti ı ka heela mə caana Apələham na İsaaka na Yakəpu sı ı ka ha-we tə. Na í təyə acaləe səsəna ke faalaa, ¹¹ na a taa tēsı na sı taa suwa wontunaa kúpama mpa í tá suuli tə. Na ləkənaa mpa í tá huli tə, na ləseŋ na Olifi tuŋ wei í tá tuu tə ı tawa. ¹² Waatü wei í ká təyə na í haya tə í la laakalı na í taa sə Tacaa wei ı ləsa-meyə İcipiti tetü taa ke yomle taa tə ı təə. ¹³ Tacaa mə İso ké í ká nyaŋna, inəyi í ká laki təmlə na í tuukina ı həte. ¹⁴ Pə fei sı í təy yələa mpa pa həkü taa í we mpu tə pa tuŋ. ¹⁵ Mpi tə, mə İso Tacaa kisa kpəpu. İ páná ká huuna-me na í kpiisi-meyə tetü təə. ¹⁶ İ taa mayası Tacaa mə İso sı í naaki ı waalı isı í ká lapu Masa tə. ¹⁷ İ təy ı kiŋ na ı kusəsutu na ı kütötütü nti ı tı-me tə ¹⁸ na tampana na í laki mpi pə we-ı teu tə. İlena ı nu leleŋ na ı təyə tetü kúpampantü nti ı heelina mə

caanaa na tuunav si i ka ha-me tō. ¹⁹ Halēna í təyənı mə kolontunaa tēna ke mə nəyō tō isı i yəyətuyō tō.

²⁰ Ye kuyaku nakəli mə piya pəsa-me si: Pepe tō kē ta Iso Tacaa si-meye kiinj na kusəsutu na kvtvtutv tənē? ²¹ Ue í ká cə-we si: Icipiti wulav ka təkəna-tuyv yomaa ke i tetv taa, uena Tacaa cə-tv na i toj.

²² Tə nawa piti tēma səsəəna na kəkələ nyəna səyəntv nyəna nna i cəsəəna Icipiti nyəma na Icipiti wulav na i yəlaa tēna tō. ²³ Uena í ləsi-tuyv tēna na í pona tetv nti tē taa i ka heela tá caanaa na tuunav si i ká ha-tv tō. ²⁴ Mpyóyú i tv-tv si tē təkı i kusəsutu tēna na tē nyaŋna-i na tē nukı leleŋ ke tam. Uena í su tá weesinj isı i lapv saŋa isəntō tō. ²⁵ Ye tē təyəyı i kusəsutu tənaya teu isı i sıw tō, i laŋle ká heena ta təntē kē.

7

Iseyeli nyəma kē Iso yəlaa

¹ Mpyóyú Moisi tasaa si: Waatv wei Tacaa ká təyənı piitimnaa səsəəm toj nyəm naatosompəyələya, uena í cəle-meye pa tetv. Ntəyələ Hiti na Kilikası na Amolii na Kaŋaəŋ na Peliisi na Hifi na Yepusi pə tetvnaa. ² I ká tó piitimnaa mpye mə niŋ taa na í kəli-we, na í kpiisi-we. Pə fei si í weena pa pətətəle na mə na-we í pəeli nəyō nakəli. ³ Mə na-we í taa krentı akpəyale taa. I taa ha mə pəelaa ke pa pəyala, yaa í caa pa pəelaa ke mə pəyala. ⁴ Mpi tō, ye i lapa mpv, isı pa tolisa mə piya na pəle pá təy tuŋ. Uena Tacaa mv-me na páná na i kv-meye kprakpa. ⁵ Ama pə wee kē si í wakəli pa təlaalēnaa, na í yəkı pəe kvlalaana, na í setı pa tesikası na í nyaγası pa tuŋ ke kəkə. ⁶ Mə Iso Tacaa nyənəyi-meye i nyəma kē. Inı

ı ləsəna-me sı í pəsi ı yəlaa ke antulinya piitimnaa heku.

Isə təka teu ke ı nəyə pəelbyu

⁷ Pə taɣa ısu í tee piitimnaa tənaya payale təyə Tacaa luyu suu-me na í ləsi-me. Halı meyele piitim səkpem ke lempı taa. ⁸ Ama ı luyu we-meɣe na í səəli sı í təkı nəyə ŋka ı ka su mə caanaa tə. Na í ce-meɣe Icipiti wulaw yomle taa na ı toŋ səsəŋ na í ləsi-me.

⁹ Pə wee sı í nyı sı Tacaa tike nté Isə. ı təkı ı nəyə suw ké na í paasəyəna mpa pa səəlyı-ı na pá təkəyi ı kusəsutu tə haləna pa ləlyə loosi iyaya (1000). ¹⁰ Ama ı həŋ mpa paa caa-ı tə pa ŋkraŋ ke kprakpa, na í kpiisiyi-we. ¹¹ Mpu tə, í təkı kiŋ na kusəsutu na kətətutu nti ma tu-meɣe saŋa ı səntə tə na í lakı-tı.

¹² Ye í nukı Tacaa kətətutu na ı təkəyi-tı na í lakı-tı Tacaa mə Isə ká təkı nəyə pəelbyu na kəpantu nti ı ka su mə caanaa na tuunav tə. ¹³ ı ká səəli-me na í kooli-meɣe kəpantu ke tetu nti ı ka heelina mə caanaa na tuunav sı ı ká ha-me tə tə taa. Ulena mə na mə təla í huki. Na tə ləli-meɣe təyənaya pee na nim na sələm.

¹⁴ Isə ká kooli-meɣe kəpantu na pə kəli piitimnaa təna. Pa kaa na mə teɣe kaaləlaya, paa apəlv yaa əlv yaa tətə. ¹⁵ Tacaa ká hatələna-meɣe Icipiti taa kətəməŋ ısaŋa ıni ı təna. Ama ı ká tu-ı mpa paa caa-me tə.

¹⁶ ı ká kpiisi piitimnaa təna mpa Tacaa ká tó mə niŋ taa təyə, í taa weena pa pətətəle. Pəcə pə feı sı í təŋ pa tuŋ, təfə pə kraa-me ısu katəka na pə ku-me.

Tacaa kentiyi ı yəlaa

¹⁷ Ntanyı í ká maɣası mə taa sı piitimnaa mpe pa tee-meɣe payale. ı kaa nyı ı səna í ká la na í təyənı-we tə. ¹⁸ ı taa nyana-we. ı təəsi pə təna mpi mə Isə Tacaa

lapa Icipiti wulav na Icipiti tetv tēna tō. ¹⁹ I nāna mē
 isəpəle ke wahalanaa mpa i tu-we tō, na piti tēma na
 kəkəlb nyēna wēna i lapa na í ləsi-meyē Icipiti tetv
 taa na toma tō. Mpu iní tətəyō i ká lana piitimnaa
 mpa pa səyǝntv i wēna mpu tō. ²⁰ Tacaā mē Iso ká
 tu-weyē tontonyaməŋ, na paa pa taa lelaa ká fiti na
 pá ŋmēli, i ká kv pa tēna. ²¹ Pə tōō ulē, í taa nya-we,
 mē Iso səsō wei pa nyaŋna tō i we mē waali ké. ²² I
 ka təyǝni piitimnaa mpeyē pəcǝ pəcǝyǝ. I kaa kpiisi-
 weyē nəyǝ kulvmaya. Pə taa kǝō na taale wontu huki
 tetv taa na tē kulí mē tōō. ²³⁻²⁴ Mē Iso ká tú pa na pa
 awulaa ke mē niŋ taa, na pa tēə sʉvkəna-me, haləna
 í kpiisi-we. Pa kaa kpaŋa mē tōō ké nyulvyv. Pəyele
 nəyǝlv kaa tasa pa awulaa mpe pa həla ke tōōsvyv. ²⁵ I
 ká wǝ pa tuŋ kusaa kəŋ ke kəkǝ. Ama í taa nyulí pə tōō
 wula na liyitee ke kǝōlvvyv. Mpi tǝ, pə ké mē Iso Tacaā
 ke mpusi ké. Pu kpa-meyē isu katōka na pə kv-me.
²⁶ Pə fēi si í sʉvna mpusi nyəm mpi pə taa pulvyv mē
 tēesi taa, na pə pəsi-meyē mpusi nyəma. Pə wēē si í
 nyəni-wəyǝ acaalətv ké na í kisi-wi na í wakəli-wi.

8

Iseyeli nyəma layatv tasvyv ke wvlaya tetv taa

¹ Mpyǝy Tacaā tasaa si: Pə wēē si í tǝki ma kusəsutu
 nti ma su-meyē saŋa isəntǝ tō na í laki-tí. Mpu píi lana
 na í wēēna weesuyv na í huki. Na í təyǝ tetv nti ma
 heela mē caanaa na tuunav si maa ha-me tō. ² I tōōsi
 tǝntē nte mē Iso Tacaā ma ma tu-meyē wvlaya tetv taa
 ké pusi nule tǝcu tǝ tǝ tōō. Ma tu-meyē kʉnyəŋ ŋkvvyv
 si ma naaki si í caaki ma kusəsutu tǝkvvyv yáá u caaki.
³ Kʉnyəŋ ŋkv kv waali ké nyəyǝsi líi-me, haləna ma
 tōō-me na manna. Mē caanaa yaa mē taa nəyǝlv taa

nyı təyonaya ηke. Ma lapa mpyóy sı í cekəna sı pə taya təyonaya tike ke yulv ka hikina weesuyu. Ama na təm nti tə lukəna Iso nəyo taa tətəyo. ⁴ Na mə tənte katatəlaya ηkeye pusi nulε ιni, mə wontu kususuutu ta cəli. Pəcə mə nəəheε ta mvlı. ⁵ Pə weε ké sı í cekəna ké sı mə Iso Tacaa ma ma həη mə ηkraηuyv ké isu yulv seyeuyv ι pəyaya tə. ⁶ Ι tókı ma kusəsutu na í təη isu ma caakı tə, na í nyanəna-m.

Iso kpaaləyi iseyeli nyəma sı pá təlv ι təm ke tetv kvpantv taa

⁷ Mpi tə, mə Iso Tacaa ma maa yele na í svv tetv kvpantv taa. Pusi kpeη tə taa ké na lvm seela huki yem ké teteka na pulası taa. Na luna ke paa timpi. ⁸ Na tə taa tətəyo təyonaya na tuη kvlvlvη isu wei pa yaa sı leseηnaa na fikinaa na kəlenatiyee na olifinaa tə pə tawa na tuη nim. ⁹ Tənyaya í ká təyo na í haya. Ι kaa laη pulvrv. Na í ləsəyi nyəyətə ke pεε taa, na nyəyəluyv kuvεemuyv ke pulası taa. ¹⁰ Ι weεkəna təyonaya ke mpyóy atoləfə, ilena í seεki mə Iso Tacaa ke í na təmle ke tetv kvpantv nti ι ha-mεye mpv tə tə tə.

¹¹ Ι la laakalı pə taa kəə na í səə Tacaa mə Iso ma ma təə, na í yele ma kiıη na ma kusəsutu na ma kvttvtv nti ma hula-mεye saηa isəntə təyo lapv. ¹² Ι ká kəə na í weεna mə ti na í tókı na í haki. Haləna í ηmá teεsı kvpaηsı na í caya. ¹³ Mə təla təna ká huki na í weεna liyitee, na wvlanaa, na mə wεnav təna səəsəyi tam. ¹⁴ Ι kra mə ti, na pə taa kəə na í lá kalampaanı na í səə Tacaa ma ma təə. Pəcə ma cepeəna-me na ma ləsi-mεye Icipiti yomle taa. ¹⁵ Má tiikina-mεye wvlaya tetv anaam isayav ιne ι taa ké pəceηnaa na pəcesi hekv taa. Ι kəma na í tala wvlaya taa na lvm fei tə, má

tuləna seəlv təə ké kəkpaṃuyv tonj nyəṅkv taa. ¹⁶ Ma caləna-meyə manna wei mə caanaa taa nyi tə. Ma to-meyə kənyəṅ ṅkuyv si ma naaki mə waali. Uəna ma la-meyə kəpantv. ¹⁷ Pə fei si í mayasi mə taa si mə tonj na mə ninj ke í lapənaa na i hiki wənav mpi. ¹⁸ I təəsi si mə Iə Tacaa hana-meyə tonj na í hiki pə təna. Na nti i laki-meyə saṅa isəntə tə nti tə səəsəyəna tonj ke nəyɔ ṅka i na mə caanaa paa pəelaa tə.

¹⁹ Ye í səəwa Tacaa Iə má ma təə na í təṅəyi tuṅ na í laki-i təmlə na í luṅiyi-i, ma heeliyi-me təfoo ke saṅa si í lepaya. ²⁰ Pəpətv fei leleṅ ye í kisa mə Iə Tacaa ke nunav, í leki ké isu piitimnaa mpa i təṅa kuyv ke mə isəntaa isəntə tə.

9

Iə təəsəyi Iseyeli nyəma kaanutv təə

¹ Mṛpəyú Moisi təma si: Iseyeli nyəma mə, í ke nkraṅṅ. Saṅa í təsəyi Yaatanı ké si í təyənı piitimnaa mpa pa kəla-meyə payale na tonj tə. Uəna í təyɔ pa acaləe səəsəna wəna a koloosi kaləsəna isətaa tə. ² Tetv nti tə yəlaa kiiwaya na pa ké tookonaa. Mpeyele Anakı nyəma mpa pa puyələyi si nəyɔlv ta tala í yoona-wə tə. ³ Ama í cəkəna teu si mə Iə Tacaa ká tēena-meyə nəyɔ ke i mayamaya, isu kəkə mukuyv nyuv tə. Na í wakəli-wə na pá hu. Uəna mii ṅmili pa təə na í təyənı-wə na í kv-weyə kṛakṛaa isu i ka heeluyv-me tə.

⁴ Waatv wei mə Iə Tacaa ká təyənı piitimnaa mpeye mə nəyɔ təə tə, í taa mayasi mə taa si mə siyisuyv təə ké Iə haaki-meyə tetv tənə. Mpi tə, piitimnaa mpe pa isayətv təə ké Iə təyənəyi-weyə mə nəyɔ təə. ⁵ Pə taya mə siyisuyv na mə tampana

təɓyɔ tɔ kɛ í mɔɣi pa tɛtɔ. Ama piitimnaa mpe pa isayatu tɔ kɛ Tacaa tɔɣonəɣi-wɛɣe mə nɔɣɔ tɔɔ. Isɔ lapa mɔpɔɣú si pɔ la isu i ka heeluyɔ na tuunav kɛ mə cəsənaa Apələham na Isaaka na Yakəpɔ tɔ. ⁶ I nyi teu si, pə taya mə tampana təɓyɔ tɔ kɛ i ha-mɛɣe tɛtɔ kɔpantu tənɛ si tɛ pəsi mə nyəntɔ. Mpi tɔ, mə maɣamaɣa í wɛ kaɲkana kɛ.

Wɔla navle leɛsɔyɔ

⁷ I tɔɔsi teu kɛ isəna í kpaasa Tacaa pááná kɛ wɔlaya tɛtɔ taa tɔ. Hatoo mə luw kɛ Icipiti haləna mə tate kɛ cənɛ tɔ, í kuləɣi Tacaa tɔ kɛ.

⁸ Holɛpɔ pɔyɔ luɣu kɛ í kpaasa Tacaa pááná na ílé i taa huuna-mɛ na í maɣasi si i kuyi-mɛ. ⁹ Waatɔ inəɣi ma kpa pɔyɔ taa si Tacaa celəɣi-m pɛɛ kpaatanaa mpa pa tɔɔ í ŋma nɔɔsi nsi mə na-i i pɛɛlaa tɔ pə tɔm tɔ. Haləna má saali tənaya kuyɛɛɲ nule tɔcu ma ta tɔɣɔ ma ta nyɔɔ. ¹⁰ Mɔpɔɣú Tacaa cela-m pɛɛ kpaatanaa naale mpa pa tɔɔ i maɣamaɣa i ka ŋmaawa kusəsutɔ təna nti i heela-mɛɣe kəkə taa kɛ kuyaku ŋku í kɔta pɔyɔ luɣu tɔ.

¹¹ Kuyɛɛɲ nule waali kɛ Tacaa cela-m nɔɣɔ pɛɛlɔyɔ pɛɛ kpaatanaa mpe pa naale. ¹² Ilena í tɔ-m si: Kuli təwaka na í tii ləɲ. Mpi tɔ, ma yəlaa mpa ma ləsa Icipiti taa tɔ pa wakəlaa. Pa ta taanɲ mpaav ŋku ma hula-wɛ tɔ ku taa. Haləna pa lu nyəɣəlɔyɔ kɛ tɔyɔ na pá təɲna laav. ¹³ Mɔpɔɣú Tacaa tasa yɔɣətɔyɔ si: Ma naaki si yəlaa panɛ pa kɛ kaɲkana nyəma kɛ. ¹⁴ Yele na má ku-wɛ na ma husi pa hətɛ kɛ tɛtɔ taa. Na má lá na í huki na í pəsi piitim səsəɔm na í kəli-wɛɣe paɣale na tɔɲ. ¹⁵ Mɔpɔɣú ma məla tiiu na pɔyɔ mɔɣi kəkə kɛ mpɔ, na nɔɣɔ pɛɛlɔyɔ kpaatanaa mpeɣe ma niɲ taa. ¹⁶ Ma kusa isɛ, ilena má ná si tampana í

pəntəna mə Iso Tacaa. I tá leeli mpaav ŋku inı ma hula-me tə kv taa. Haləna í lu nyəğəlyo ke navle na í lunjiyi. ¹⁷ Tənaɣa ma pəta pəe kraatanaa mpeɣe afe na pá yəki mə isentaa.

Moisi wiikina Iso ke wvla navle təm taa

¹⁸ Mpyúyú ma hota Tacaa tɛɛ na má saali tənaya kvyeyɛn nule. Ma ta təɣo ma ta nyəo, ke isayatu təna nti lseyeli nyəma lapa Iso na pə kraasi i pááná tə tə təo. ¹⁹ Pə taɣa pəlv, waatu wei má nawa Tacaa paana huu mə təo, haləna má mayasi si ma kvyi-me tə səɣontu kra-m. Ama Tacaa nu ma kvsələmvtu tətə na í lá isu ma sələmaa tə. ²⁰ Tacaa mu Aləŋ na pááná tətəɣo, hali i caakaya i kv-i. Ilena má wiina-i ílé i təo. ²¹ Mpyúyú ma pəta mə isayatu kvləlvəm navle nteɣe kəkə taa, na má nan-ɛ na má pəli tə mvləm ke ləəv ŋku kv kpeŋ pvyu taa tə kv taa.

²² Mpu tətəɣo í ka kraasa Tacaa pááná ke Tapeela na Masa na Kipəloti-Taafa. ²³ Pə kəma na í kvsime si í polo Kateesi-Paaneya na í təɣo tetu nti i ha-me tə. Ilena í kvli i təo na í kisi i nəɣo ke nuw. Pəcə í tá tu-i naani. ²⁴ Hatoo saa wei ma nyəma-me tə, í kvləyi Tacaa təo ké, u nukəna-i.

²⁵ Tacaa caakaya-meɣe kpiisuyu, ilena má hoti i nəəhɛɛ tɛɛ ké kraakraa ke kvyeyɛn nule təcu. ²⁶ Na má wiina-i si: Hai Tacaa Iso, taa kv-we. Pa ké nyá yəlaa mpa n yaɣəna nyá toŋ səsəəŋ na í ləsi-weɣe Icipiti taa na nyá niŋ təɣo. ²⁷ Təəsi nyá təmle nyəma Apələham na Isaaka na Yakəpu pa təo. Taa nyəni yəlaa pane pa kaanutu na pa nyaŋ na pa isayatu. ²⁸ Pəcə pə taa kəo na Icipiti nyəma tó si: Tacaa u pəsəyi si í tana-weɣe tetu nti i ka síi i nəɣo si i ká ha-we tə tə taa. Yaa i taa caaki-we təɣo i ləsa-we si i pukina

wolaya tetu taa na í kú. ²⁹ Páćó pa ké nyá yəlaa mpa n
ləsa Icipiti tetu taa na nyá toŋ səsəəŋ toyo.

10

Isə hvla suulu ke Iseyeli nyəma

¹ Mpyóyú Tacaa heela-m si: Saaki pɛɛ kraatanaa ke
naale, isu kancaalaya nyəma, na má kraana pyu
taa ké ɪ kiŋ, na má ká pə atakaa ké taasi. ² Teləsi
kancaalaya nyəma mpa ma yəkaa tə pa tə təm ke
kufama tə ulena má su-wɛyɛ atakaa taa. ³ Mpyóyú ma
caa kpenkpelasi toŋ nyənsi na má ká atakaa, na má
saaki pɛɛ kraatanaa, na má kraana-wɛyɛ pyu taa.
⁴ Ulena Tacaa teləsi pa tə ké kusəsutu naanɔwa wei
ɪ ka keesa kəkə taa ké kyaŋku mə təna í kota pyu
luyu tɛ tə, na í cɛle-m. ⁵ Ulena má tii na má tó pɛɛ
kraatanaa mɛyɛ atakaa wei ma saaka mpv tə ɪ taa.
Na á wɛ təna isu Tacaa ka heela-m tə.

⁶ Mpyóyú Iseyeli nyəma kula Pene-Yakaŋ ləkənaa
cəlb na pá tɛ Mosela. Tənaɣa Aləŋ səpa na pá pimi-
ɪ na ɪ pəyalv Iiyasaa kraɣa ɪ kətɔyɔ təmle. ⁷ Pa kula
təna, ulena pá tɛ Kukota. Pa líi təna na pá polo
Yorəta. Tetv nti tə taa ka wɛ lvm ké. ⁸ Waatv inəyi
Tacaa faɣa Lefii ləlvɔ nyəma na pa mpa, na í tó-
wɛ si pá səyələyi Isə atakaa na pá svuki ɪ cəkəle taa
na pá laki-ɪ təmle na pá kooliyi yəlaa ke kɔpantv na ɪ
hətɛ ke haləna saŋa. ⁹ Mpɔ pə yelina na Lefii nyəma
fɛina haləm isu pa tɛtənaa. Ule Tacaa ka heela-wɛyɛ
si inəyələ pa nyəm.

¹⁰ Mpyóyú ma caya pyu taa tətəyo kuyɛɛŋ nule, na
Tacaa tasa mɔyɔ ke nti ma sələma-ɪ tə, na í lə mə kɔyɔ
təm. ¹¹ Haləna í tə-m si má polo na má tɛ samaa

ke nəγə na pá təγə tetu nti ı ka heela pa caanaa na tuunav sı ı ká ha-we tə.

Mpi Tacaa caana ı yəlaa tə

¹² İseyeli nyəma me, mpi Tacaa caaki təγəle sı ı nyana-ı na ı təη ı mpaanη təna taa ké teitei na ı səəli-ı na ı lapı-ı təmle na mə lotu təna na mə ləsaγa təna. ¹³ Tacaa caa ké sı ı tóki ı kusəsutu na ı kiinη wei ma hula-meγe saηa isəntə tə. Na pə yeke na ı caγana mə ti təpeleketee. ¹⁴ İni ı tənna isətənəη inı ı təna, na tetu na pə təna mpi pə we tə taa tə. ¹⁵ Pəcə mə caanaa tike ke Tacaa luyü sūwa. Pə waalı ké pa piya me, ılena ı ləsi-meγe piitimnaa təna taa, isu ı naakuyü saηa isəntə tə. ¹⁶ Mpu tə, ı layası hatoo mə nyama taa təkpataa, ı taa tasa laηkpusəη. ¹⁷ Mpi tə, Tacaa keke səsaa taa səsə, na ı tike nté İso. ı ké tonηtu wei pa nyəkəγi təγə. ı faγasəγi yəlaa. Pəyele ı paa feina kühav isu yulu na pəcə ı ha tampana. ¹⁸ İni ı tayanəγəna sulav na leelu pa təm. Pəyele ı səəla muşlu ké na ı caləγi-ı na ı suuki-ı wontu. ¹⁹ Pə təə ké pə weε sı me tətə mıı səəli muşlaa. Mpi tə, mə mayamaya ı ka ké muşlaa ke İcipiti tetu taa ké.

²⁰ Tacaa mə İso ké ı ká nyana, na ı tike ke ı ká see na mə ləsaγa sūv-ı, na ı suki mə nəəsi na ı həte. ²¹ ı tike nté mə İso, inəγi ı ká saη. Pəcə inı ı lapəna-meγe təma səsəəna səγəntu nyəna wena ı nana mə isəpee tə. ²² Mə cəsənaa tiiwa İcipiti tə pa we yulonyəəη nutoso na naanūwa tike ké. Ama Tacaa lapa na ı huki.

11

İso səsəəntu

PHIPI LI ISO TOM TAKELAYA
Portions of the Holy Bible in the Lokpa language of
Benin

copyright © 1999 SIM

Language: Lokpa (Lukpa)

Translation by: SIM

This translation is made available to you under the terms of the Creative Commons Attribution-Noncommercial-No Derivatives license 4.0.

You may share and redistribute this Bible translation or extracts from it in any format, provided that:

You include the above copyright and source information.

You do not sell this work for a profit.

You do not change any of the words or punctuation of the Scriptures.

Pictures included with Scriptures and other documents on this site are licensed just for use with those Scriptures and documents. For other uses, please contact the respective copyright owners.

2017-10-16

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 21 Feb 2024 from source files dated 31 Aug 2023

ef14191a-91f7-51c1-ac89-7b93dd7c4377